

mo a ratou tamariki. Koia tenei ko te toputanga o ana mahi "Inoculation," roto o te rote o Tamatea:

Te Aute College	91	1	Moteo	...	46	10
Omahu	74	11	Waipatu	...	32	1
Porangahau	73	15	Patangata	...	25	4
Bridge Pa	71	13	Tangoio	...	24	16
Paki Paki	68	32	Pukehou	...	24	8
M.A.C.	68	0	Wharerangi	...	22	3
Westshore	62	10	Te Hauke	...	14	12
Kohupatiki	60	8	Napier South	...	9	19
Waipawa	57	18	Kawera	...	9	10
Hukarere	—	—	Hastings	...	8	9
Convent	—	—	Matahiwi	...	7	3
Waimarama	55	26				

TE KANI-A-TAKIRAU RAU A KO MOKENA KOHERE.

(Na R.T.K.)

[He mea tangi mai i nga korero a J. G. Baker (Te Peka) he tamaiti na tetahi o nga mihinare tuatahi ki te noho ki te Tai-rawhiti. I noho tona papa ki Uawa i te tau 1842, ki Rangitukia i te tau 1853; ka marama i tino mohio ia ki a Te Kani-a-Takirau rau a ko Mokena Kohere.]

Imua atu e te mutunga o aktu korero e hiabia ana abau ki te whakapuaki e etahi hupu ruarua nei mo etahi rangatira tokorua kua whakahuatia ra e au nga ingoa no te mea kei runga noa ake raua i era atu a i te nui whakaharahara o raua mana he ture a raua kupu ki o raua iwi puta noa te whenua katoa.

Ko Te Kani-a-Takirau he tangata tu rangatira, he roa, he kiritea, he ataahua. He urukehu ona makawe, he mingimingi. Kaore he tohu o te rangatira i ngaro atu i a ia. I te mea he tangata tino rangatira ia ko tona ahua ki tona iwi he tangata tapu. E whakarongo ana ratou ki ana kupu katoa, ki te tuhi noa ranei a tona ringa. I noho ia ko ia anake kaore i whakapiri atu ki nga tangata noa. Tokorua tokotoru ano nga tangata e tata atu ana ki a ia, he rangatira ano, ko enei hei tiaki i a ia. Ina ia haere ka aru he ope i a ia hei kai-tiaki mona.

He tino hoa a Te Kani no te pakeha; i whakanuia e ia te pakeha, kaore hoki ana whiriwhiri i te pakeha. Na tenei ahua ona ka pirangi ia ki nga he a te pakeha ka reka ki a ia te waapiro, a na konei hoki na te waapiro i hohoro ai tona mate. Ahakoa he tino hoa ia no nga mihinare, i manaaki i tiaki ia i a ratou kore rawa ia ia thuri mai ki te whakapono, i haere ranei ki te karakia.